

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інженерно будівельний інститут
Кафедра технології будівельного виробництва

СИЛАБУС

навчальної дисципліни ОСНОВИ ПАТЕНТОЗНАВСТВА ТА АВТОРСЬКОГО ПРАВА

Освітній рівень	третій (освітньо-науковий)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	Освітньо-наукова програма «Архітектура та містобудування»	
Обсяг дисципліни	5 кредити ECTS (150 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції (30 годин), практичні заняття (20 годин)	
Індивідуальні та (або) групові завдання	-	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладачі:

Менейлюк Олександр Іванович, д.т.н., проф., завідувач кафедри технологія будівельного виробництва, meneilyk@gmail.com

Галушко Валентина Олександрівна, д.т.н., доцент кафедри технології будівельного виробництва, dtn.gva@gmail.com

В процесі вивчення цієї дисципліни здобувачі вищої освіти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ОСОБЛИВОСТЯМИ ПАТЕНТОЗНАВСТВА ТА АВТОРСЬКОГО ПРАВА.**

Наприклад: Орієнтуються в визначенні новизни існуючих різноманітних технологічних рішень при будівництві та реконструкції

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: основи екології; безпека

життєдіяльності; матеріалознавство; конструкції будівель та споруд; архітектурне проектування.

Програмні результати навчання:

ПРН4. Дотримуватись етико-деонтологічних засад (формування навичок колегіальності, моральних засад у здійсненні педагогічної та наукової роботи), системи загальнолюдських цінностей, методологічних норм наукового дослідження.

ПРН6. Здатність розвивати предметну область, раціонально використовувати наукові методи пізнання; обґрунтовувати практичну значущість результатів дослідження; оформляти та захищати результати свого наукового дослідження у встановленій формі; володіти поняттями та засобами авторського права; застосовувати інформацію про гранти, конкурси;

а саме

знати:

- загальні питання патентознавства та авторського права;
- організаційний інструментарій патентознавства та авторського права;
- відмінності патентів різних видів;
- особливості авторського права на інтелектуальну власність в Україні;
- системи міжнародних патентів класифікацій.

володіти:

- сучасними знаннями з інноваційних рішень при складанні патенту;
- методикою пошуку найбільш ефективних рішень для складання заявки на патент;

вміти:

- виявляти та втілювати найбільш ефективні рішення для складання заявки на патент;
- провести патентний пошук;
- скласти заявку на патент;
- прогнозувати результати впровадження патентів при розвитку підприємств з урахуванням авторських прав.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин	
		лекції	практичні
1	Інформаційні технології: поняття, властивості, класифікація.	6	1
2	Системний аналіз при дослідженні інформаційних технологій у винахідницькій діяльності.	4	2
3	Аналіз інформації при виявленні винахідницьких рівнів результатів інженерної діяльності.	4	6

4	Методи аналізу інформації при проведенні патентних досліджень.	4	1
5	Міжнародна патентна класифікація.		
6	Оформлення результатів патентного пошуку.	4	6
7	Складання опису винаходу і заявки на патент.		4
8	Правовий захист інформації об'єктів винахідницької діяльності в інженерному творчості.	4	
9	Комплексний захист інформації об'єктів винахідницької діяльності.	4	
	Всього	30	20

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «**Основи патентознавства та авторського права**» складає 60 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Поточний контроль знань:		36	60
в т.ч.: - реферат		12	20
- усне опитування або письмовий експрес-контроль;		24	40
- виступ (доповідь) студентів при обговоренні питань;			
- участь у конференціях;			
- підготовка та видання наукових публікацій (тези, статті);			
Підсумковий (семестровий) контроль знань		24	40
Разом		60	100

З дисципліни «Основи патентознавства та авторського права» передбачено реферат. Зміст реферату пов'язаний із закріпленням теоретичних питань, містить у собі теоретичні формулювання та практичні навички.

Більш детальну інформацію наведено у методичних вказівках до виконання реферату [1].

У кінці семестрі проводиться підсумковий контроль знань з дисципліни «**Основи патентознавства та авторського права**».

Питання для підсумкового контролю:

1. Інформаційні технології: поняття, властивості, класифікація
2. Інформація

3. Інформаційні ресурси, системи
4. Системний аналіз при дослідженні інформаційних технологій у винахідницькій діяльності
5. Інформаційно-пошукова діяльність як базуютьворююча форма винахідницької діяльності
6. Моделі інформаційно-пошукової діяльності
7. Науково-технічна та патентна інформація
8. Базові інформаційні фонди
9. Робота з інтернет ресурсами
10. Аналіз інформації при виявленні винахідницьких рівнів результатів інженерної діяльності
11. Поняття інтелектуальної власності
12. Основні поняття об'єктів технічного рішення в винахідництві
13. Суть винаходу, об'єкт винаходу
14. Ноу-хау
15. Промисловий зразок, корисна модель, винахід, відкриття
16. Визначення класифікаційних рубрик
17. Методи аналізу інформації при проведенні патентних досліджень
18. Систематизація науково-технічної та патентної інформації з досліджуваного виду техніки
19. Встановлення динаміки патентування в предметній області техніки
20. Виявлення інформації за географічною структурою патентування (структурі взаємного патентування)
21. Аналіз інформації щодо виявлення провідних організацій (фірм)
22. Виявлення патентів-аналогів
23. Виявлення тенденцій розвитку техніки
24. Міжнародна патентна класифікація.
25. Вибір рубрик для пошуку аналога і прототипу нових будівельних рішень.
26. Інтернет ресурси національних міжнародних баз даних по патентах
27. Оформлення результатів патентного пошуку.
28. Визначення загальних і відмінних ознак нового рішення від вибраних прототипів.
29. Складання формули винаходу
30. Складання опису винаходу і заявки на патент
31. Правовий захист інформації об'єктів винахідницької діяльності в інженерному творчості
32. Авторське право та його об'єкти
33. Джерела правового регулювання інтелектуальної власності
34. Джерела правового регулювання промислової власності
35. Форма захисту авторських прав: авторське свідоцтво, патент, ліцензія
36. Патентне право і системи патентування
37. Про правову охорону програму для електронно-обчислювальних машин і баз даних
38. Поняття використання комп'ютерних програм і баз даних

39. Особливості комп'ютерних програм і баз даних як об'єктів права
 40. Охорона комп'ютерних програм і баз даних як об'єктів інтелектуальної власності
 41. Автори і правовласники: їх права і взаємини
 42. Порухення та захист прав на комп'ютерні програми та баз даних
 43. Комплексний захист інформації об'єктів винахідницької діяльності
 44. Інформаційна безпека в Internet

Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю

Кількість балів за всі види навчальної діяльності	ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно / зараховано
82 – 89	B	добре / зараховано
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно / зараховано
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно / не зараховано

Політика навчальної дисципліни:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу академічної доброчесності Одеської державної академії будівництва та архітектури»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників відділу аспірантури, Групи сприяння академічній доброчесності Академії.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Навчальний посібник до виконання випускної магістерської роботи за освітньо-науковою програмою спеціальності 192 – «Будівництво та цивільна інженерія»// Менеїлюк О.І., Галушко В.О., Дмитрієва Н.В. - Одеса: ОДАБА, 2020 – 138 с.

2. Навчальний посібник з дисципліни «Технологія будівельного виробництва»// Галушко В.О., Менайлюк О.І., Бабій І.М., Данелюк В.І., Колодяжна І.В. – Одеса: ОДАБА, 2019 – 424 с.
3. Менайлюк А. И. Инновации в строительстве и реконструкции // А.И. Менайлюк, Т.М. Дубельт - К.: ТОВ НВП "Інтерсервіс", 2018. – 650с.
4. Монография «Оптимизация организационно-технологических решений реконструкции высотных инженерных сооружений»// Менайлюк А.И., Ершов М.Н., Никифоров А.Л.; К.: Интерсервис 2016 - 330с
5. Підручник Сучасні технології в будівництві// О.І. Менайлюк, Л.Е.Лукашенко, Петровский, Дмитрієва, Олейнік та інші. К.:Освіта України 2011-533с
6. Экономика строительства: Учебник / Под общей ред. И.С. Степанова. 2-е изд. М.: Юрайт-Издат. 2002.
7. Бачурина С.С., Владимирова И.Л. и др. Управление инвестиционно-строительной деятельностью в городе. Учеб.-прак. пособие. М.: Изд-во Рос. экон. акад. 2001. 158 с.
8. Навчальний посібник для виконання кваліфікаційної магістерської роботи за освітньо-професійною програмою «будівництво та цивільна інженерія»// Менайлюк О.І., Галушко В.О., Дмитрієва Н.В.– Одеса: ОДАБА, 2020 – 150 с.
9. КУРС ЛЕКЦІЙ з дисципліни «Основи патентознавства та авторське право» для студентів факультету енергетики і автоматики //Л.С. Червінський, Л.О. Сторожук/ НУБіП. Київ – 2012 – 48 с.
10. ПАТЕНТОЗНАВСТВО. Л.М. Сусліков, В.С. Дьордяй// Навчальний посібник. навчальної літератури, 2005.- 232 с.
11. Навч. посібник для дистанційного навчання.//Пріб Г.А.— К.: Університет «Україна», 2007.— 304 с.

Допоміжні джерела інформації

1. <http://economy-lib.com/disser/192695/d?#?page=2>
2. <http://economy-lib.com/prognozirovanie-deyatelnosti-stroitelnyh-organizatsiy-v-sisteme-predprinimatelstva>
3. <https://ecfor.ru/wp-content/uploads/books/uch/31.pdf> 15.11.2019
4. Журнал «Нові технології у будівництві».- К.: НДІБВ
5. Журнал «Будівельне виробництво».- К.: НДІБВ